

Aalborg Universitet

AALBORG UNIVERSITY
DENMARK

Experiences of transcendence and the process of surrender in guided imagery and music (GIM)

Development of new understanding through theories of intersubjectivity and change in psychotherapy

Blom, Katarina Mårtenson

Publication date:
2014

Document Version
Early version, also known as pre-print

[Link to publication from Aalborg University](#)

Citation for published version (APA):
Blom, K. M. (2014). *Experiences of transcendence and the process of surrender in guided imagery and music (GIM): Development of new understanding through theories of intersubjectivity and change in psychotherapy*. Aalborg Universitetsforlag.

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal -

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us at vbn@aub.aau.dk providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

ABSTRACT

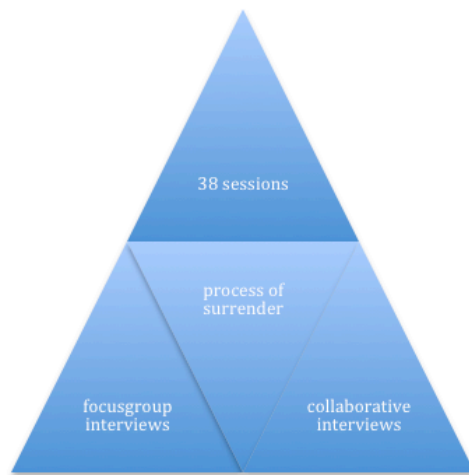
The study was developed within a pragmatic and constructivist paradigm, with a qualitative and flexible research design, using a hermeneutic - phenomenological methodology. Six previously written articles and book chapters were explored and essential themes of interest were identified:

- Music in GIM was explored as a relational agent, with musical elements metaphorically serving as relational ingredients in verbal as well as GIM therapeutic practice.
- The epistemology of implicit and subjective knowledge was considered crucial in understanding the transforming power of GIM.
- Collaboration as an unavoidable, necessary and desirable force in psychotherapy as well as in research was confirmed, and the collaborative perspective was assumed to mirror the intersubjective perspective.

The latest preliminary study (Mårtenson Blom, 2010) was written as a preparation for this larger study, leading to the formulation of the research questions:

1. *Can the categories of analysis identified in a pilot study (Mårtenson Blom, 2010) be useful in developing a new understanding of transpersonal and spiritual GIM experiences and their transforming power? If yes, in what ways?*
2. *How are the relational modes that constitute shared lived experience/ intersubjectivity expressed and described in the transcripts of GIM sessions?*

Data collection was done through two focus group interviews with GIM therapists (n=7), GIM session transcripts (n=38), and collaborative interviews with therapist and participants (n=4). Data analysis was performed through hermeneutic methodology and thematic analysis. The key concept, process of surrender (Mårtenson Blom, 2010), was explored through a triangulation of data:

Figure 1.1. Triangulation of data collection

The Participants (n=10) configured a non-clinical sample, six with former experience of GIM receiving three sessions and four with no former GIM experience receiving fives sessions (n= 38). The GIM music programs used the most were “Faith”, “Gaia”, “Sublime 1 & 2”, and “Explorations”.

The findings confirmed the applicability of the categories of analysis from the preliminary pilot study. It was possible to illuminate the GIM process in new ways, e.g it was possible to make assumptions about patterns in the participants’ implicit relational knowing and deepening levels of interaction between therapist, music and participant. From an intersubjective perspective, the analysis contributed with new knowledge about the change process in GIM during transpersonal and spiritual experiences and about the transformational therapeutic process as a whole. The concept Relational Mode of Surrender from the small study was further explored and applied to the GIM process. A music analysis was conducted with the aim of exploring the interaction between music classification categories and experiential categories (categories of analysis). The findings illuminate important elements and connections in the intersubjective field of music, therapist and participants.

Applications for clinical practice, training of GIM therapists and further research were discussed.

ABSTRACT IN SWEDISH

Den receptiva musikterapiemetodiken Guided Imagery and Music (GIM), innebär att klienten (i detta sammanhang forskningsdeltagaren), inom en psykoterapeutisk kontext, arbetar i ett fokuserat medvetandemodus, med inre upplevelser (bilder, olika sinnesförnimmelser och känslor), med hjälp av musiklyssning och bildarbete. Klienten lyssnar vanligtvis liggande, och under musiklyssningen samtalar/interagerar terapeut och klient både verbalt och ickeverbalt, och terapeuten skriver simultant ner det som sker för klienten och vad som delas och uttrycks mellan terapeut och klient, i ett sk GIM protokoll.

Denna studie har undersökt den terapeutiska processen i GIM, främst under musiklyssningsfasen, och specifikt fokuserat på transcendens-upplevelser, och överlåtelseprocessen (Mårtenson Blom, 2010).

Studien är utvecklad inom ett pragmatiskt och konstruktivistiskt forskningsparadigm, med en kvalitativ forskningsdesign. Den övergripande metodologin har varit hermeneutisk – fenomenologisk. Studien tog utgångspunkt i sex tidigare publicerade texter, artiklar och bok-kapitel, och genom en återblickande analys identifierades tre centrala teman. Dessa fick sedan ligga till grund för den fortsatta forskningsprocessen.

Den senast publicerade artikeln (Mårtenson Blom, 2010) dokumenterade en pilotstudie och skrevs som en förberedelse för denna större studie, vilket ledde till formulerandet av dess forskningsfrågeställningar:

- 1. Kan analyskategorierna som identifierades i den preliminära/pilot studien (Mårtenson Blom, 2010), användas för att utveckla ny kunskap om den transformerande potentialen i transpersonella och andliga upplevelser i GIM psykoterapi, och i så fall på vilka sätt?*
- 2. Hur visar sig de former för interaktion och relaterande, som utgör delad levd erfarenhet/ intersubjektivitet, i de skrivna GIM protokollen?*

I klagörande syfte introduceras analyskategorierna i detta abstract. I övrigt hänvisas till Mårtenson Blom (2010).

Tabell. Analyskategorier med definitioner och exempel ur (olika) GIM protokoll.

	Analyskategori	Definition	Exempel
1	Uppmärksamhetsfokus – ett delande av uppmärksamhet	Beskrivningar av och uttryck för var i upplevelsefältet uppmärksamheten fokuseras, som start för ev rörelse.	Jag ser mig själv plötsligt Nu är jag en fågel Känner vattnet Någon som drar mig B: det är otroligt djupt och mörkt Det är någonting läskigt under Ser formen högt upp i himlen Ingenting runt omkring Är i mitten av den enorma pelaren Jag är i vinden
2	Rörelse och riktning – ett delande av intentionalitet	Beskrivningar av och uttryck för intention, riktning, rörelse, upplevda som mer eller mindre avsiktliga.	Varm luft kommer emot mig Jag kanske faller Kan se runt jorden Jag landar Som om jag flyter och rör armarna och simmar Kan röra mig fritt Har fortfarande kontroll Jag stiger uppåt och stannar Tror jag rör mig neråt Kan gå in i det Kroppen kan vrida och snurra
3	Affektivitet – delande, intoning och reglering uttryckt i kropp, kännande och ord	Beskrivningar av och uttryck för affektiv kvalitet som omger och färgar interaktionen (vitalitetsaffekter och/eller kategoriaffekter)	Roligt och kraftfullt Så starkt Som fjärlar i magen Känns lätt. Läskigt Flytande Konstigt Sorgligt och melankoliskt Yr Rädd (gråt, skrik, skratt, tung andning, spark)
4	Dela och reglera likhet, igenkännande, bekräftelse i uppmärksamhet, intentioner och kännande	Beskrivning av eller uttryck för upplevelser av bekräftelse, igenkännande, tillhörighet. Ofta starkt aktiverande affektivitet.	A: Jag är en fågel och jag kan se överallt, det händer så fort och jag kan röra mig fritt. Luften balanserar min kropp, kan känna berget under mina fötter. B: Jag kan ligga på spetsen av klippan Jag stiger uppåt och vilar i en stor cirkel,

			kan känna hur jag är i vinden och följer den.
5	Dela och reglera skillnad – icke-igenkännande, i uppmärksamhet, intentioner och kännande	Beskrivning av eller uttryck för spänning, brott/avbrott och/eller icke bekräftelse, övergivande. Ofta också ångest, skam eller andra hämmande affekter.	<p>A: Plötsligt ser en klippkant, ser läskigt ut. Jag förblindas av solen, måste blunda, men ändå en rörelse.</p> <p>B: måste jobba för att inte falla, känner mig rädd, och yr. Vad händer?</p> <p>C: inlåst, i nån sorts glasbur, de skrattar åt mig.</p> <p>D: ingen ser mig</p>
6	Överlåtelse – överlämnande, att öppna upp och släppa taget i relation till ngn/ngt, ngt ”tredje”, med kvalitet av ngt större bortom självet	Uttryck för att bli hållen, alt. omfatta/omfattas av hållande, av spänningsfält, av att släppa tag, transcendera gränser.	<p>A: Är hopkopplad med, ett med Naturen</p> <p>B: Någon drar mig, känner kraften</p> <p>C: Vinden vill att vi ska blåsa tillsammans</p> <p>D: Jag är ljus, det är inuti och omkring mig</p> <p>E: Sanden rör sig och bär mig, blir ett med havet</p>

Metoder för data insamling var två fokusgruppintervjuer med GIM terapeuter (n=7), protokoll från GIM sessioner (n=38), och samforsknings-intervjuer med terapeut och forskningsdeltagare (n=4).

Data analysen var grundad i en hermeneutisk metodik och tematisk analys. Studiens nyckelbegrepp, överlåtelseprocessen i termer av interaktions och relationsformer (Mårtenson Blom, 2010), utforskades genom triangulering av data:

Figur. Triangulering av data insamling

Forskningsdeltagarna (n=10) utgjorde ett icke-kliniskt urval, varav sex hade tidigare erfarenhet av GIM sessioner och fyra utan sådan erfarenhet. De erfarna fick tre sessioner och de icke-erfarna fick fem sessioner (n=38). De GIM musikprogram som användes hade beteckningarna "Faith", "Gaia", "Explorations" och "Sublime 1 & 2". Resultaten bekräftade användbarheten av analyskategorierna från pilot studien. De möjliggjorde att GIM processen kunde belysas på nya sätt. Antaganden kunde göras angående mönster i och utveckling av deltagarnas implicita relationskunskap, samt om fördjupning av kvaliteten i samspelet mellan deltagaren, terapeuten och musiken. Ur ett perspektiv grundat i teorier om intersubjektivitet, bidrog analysen med ny kunskap om förändringsprocessen i GIM, specifikt under transcendensupplevelser med transpersonellt och/eller andligt innehåll, och generellt om transformationsprocessen i sin helhet. Begreppet "Överlåtelsemodus" (eng. "Relational Mode of Surrender") från pilotstudien, utforskades vidare och applicerades på GIM processen.

En musikanalys utfördes i syfte att utforska interaktionen mellan musik-klassificeringskategorier (eng "music classification categories") och erfarenhetsgrundade kategorier (analyskategoriernas innehåll). Resultaten belyser viktiga element i och beröringspunkter emellan musiken, terapeuten och deltagaren i det intersubjektiva fältet.

Områden för tillämpning inom klinisk praktik, för utveckling av GIM utbildning, samt för fortsatt forskning där analysmetodiken kan kombineras med olika effektmätningssinstrument, identifieras och diskuteras.